

Duurzaam Dronten

Welke bijdrage levert Dronten
aan een duurzamere wereld?

Samen optrekken

De huidige generatie is zich meer bewust van haar invloed op onze planeet. De kennis over hoe het anders, groener en duurzamer kan neemt een steeds hogere vlucht en het gevoel voor verantwoordelijkheid krijgt een grotere omvang, in zowel ons privéleven als ons maatschappelijke leven.

De gemeenteraad van Dronten heeft er unaniem voor gekozen om millenniumgemeente te worden.* Deze bestuurlijke ambitie maakt het mogelijk om juist op lokaal niveau, met elkaar, een bijdrage te leveren aan de verbetering van mondiale problemen, door te werken aan een duurzame samenleving in de gemeente Dronten. Het bestuur van de gemeente Dronten heeft gekozen om nadere invulling te geven aan twee millenniumdoelstellingen, namelijk:

- In 2015 leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu (millenniumdoelstelling 7) en
- In 2015 is er meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp (millenniumdoelstelling 8).

Na dit raadsbesluit zijn er op tal van terreinen initiatieven ontplooid op het gebied van duurzaamheid en andere millenniumdoelen. In 2011 is Dronten een officieel Fairtradegemeente geworden, de 15de in Nederland.

Duurzaamheid is verweven met alles wat we doen. Dronten is een groeigemeente en bevindt zich in een marktomgeving met een

toenemende vraag van consumenten naar duurzame producten en diensten. Het rijk stimuleert en faciliteert duurzame ontwikkeling door o.a. wet- en regelgeving en subsidies. De gemeente Dronten heeft al veel gedaan op het gebied van duurzaamheid in de gemeente. Met ruim 43.000 ha. aan oppervlakte kunnen we een bijdrage leveren aan een duurzame samenleving en ons als woon- en vestigingsgemeente onderscheiden door middelen doelmatig en doeltreffend in te zetten.

Dat onze activiteiten niet onopgemerkt zijn gebleven blijkt uit de vele erkenningen die we voor de verschillende deelprojecten ontvangen. Zo waren we in 2011 de meest inspiratieve millenniumgemeente, ontvingen we de klimaatbokaal van Natuur en Milieu Flevoland en werden we genomineerd voor het beste klimaatidee van Nederland, met de aanleg van een woonwijk waar biogas en normaal gas in een gesloten circuit elkaar aanvullen.

Ton van Amerongen
wethouder Duurzaamheid

*Raadsbesluit 30 oktober 2008

18 juni 2011 werd de gemeente Dronten officieel Fairtradegemeente. Uit handen van Peter d'Angremond, directeur van Max Havelaar (midden) ontving wethouder Van Amerongen het Fair Trade bord.

KANSEN

- Ombuigingen
- Dienstverlening staat hoog op de agenda
- Digitalisering
- Toenemende vraag naar duurzaamheid
- Wet- en regelgeving
- Subsidie vanuit het rijk
- Groeigemeente

STERKTEN

- Een doelmatige dienstverlening
- Ruimte voor ideeën waardoor de innovatiegraad van producten, programma's en diensten groot is;
- Duurzame organisatie, woon- werk- en leefomgeving
- Actuele brede kennis en expertise
- Goed ondernemersklimaat

BEDREIGINGEN

- Financiële polsstok gemeente
- Wet- en regelgeving
- Individualisering
- Onderhandelingsmacht ondernemers
- Inwoners
- Politieke prioritering

ZWAKTEN

- Vele kaders, procedures en richtlijnen
- Termijn besluitvorming door (politiek) systeem
- Geen structurele formatie en middelen voor duurzaamheid

Dronten nu en in de toekomst

De gemeente Dronten beseft dat investeren in een meer duurzame samenleving noodzakelijk is. We hebben al veel bereikt als CO₂-neutrale gemeente. Met duurzaam bouwen, afvoerwater via een natuurlijke weg door aanpassingen aan de openbare ruimte, energiezuinige openbare verlichting, zwerfvuilacties, 'schoner' vervoer. De duurzaamheidsmeter van COS Nederland* geeft inzicht in de plaats van duurzaamheid in de grote diversiteit van beleidsvelden en hoe onze inzet zich verhoudt tot andere gemeenten.

Bij duurzaam leiderschap gaat het om het geven van ruimte aan eigen verantwoordelijkheid van mensen en dat we onze eigen verantwoordelijkheid te nemen. In de verschillende rollen die de gemeente heeft willen we inspirerend en stimulerend optreden om duurzaamheid te bevorderen. Door onze voorbeeldfunctie, als (grond)eigenaar, ontwerper of beheerder, als vergunningverlener en handhaver, als opdrachtgever, facilitator, dienstverlener, beleidsontwerper en adviseur, als regiehouder, maar ook als volksvertegenwoordiger.

*COS Nederland is de landelijke vereniging van elf centra voor internationale samenwerking, de COSsen. COSsen zijn onafhankelijke advies- en projectorganisaties voor internationale samenwerking. Ze denken mondiaal, maar werken lokaal aan een rechtvaardige en duurzame wereld.

Millenniumgemeente

In het najaar van 2008 heeft de gemeenteraad van Dronten besloten de gemeente aan te melden als Millenniumgemeente.

Wat is Millenniumgemeente? In september 2000 kwamen de wereldleiders in VN-verband bij elkaar voor de Millenniumtop. Er werd afgesproken om gezamenlijk te vechten tegen armoede en honger, ongelijkheid tussen man en vrouw, milieuverontreiniging en HIV/AIDS en om in te zetten op verbetering van de toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en schoon water. Deze beloften zijn samengevat in de acht Millenniumdoelen. De doelen moeten in 2015 gehaald zijn.

1. Extreme armoede en honger zijn uitgebannen
2. Alle jongens en meisjes gaan naar school
3. Mannen en vrouwen hebben dezelfde rechten
4. Kindersterfte is sterk afgenomen
5. Minder vrouwen sterven door zwangerschap
6. De verspreiding van ziektes als AIDS en malaria is gestopt
7. Er leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu
8. Er is meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp

Het bestuur van de gemeente Dronten heeft ervoor gekozen zich actief in te zetten om bij te dragen aan de millenniumdoelen 7. en 8.

People, Planet and Profit staat voor de drie dimensies die in harmonie gecombineerd worden: Sociaal, Ecologisch en Economisch. Een duurzame keuze is sociaal aanvaardbaar, ecologisch verantwoord en economisch winstgevend. Elk element kan worden vertaald naar thema's die veel raakvlakken met elkaar hebben en gezamenlijk een groter effect hebben.

Op basis van tien criteria kiezen wij zes speerpunten die de richting bepalen voor de (beleids)uitvoering voor de komende jaren.

Deze zes speerpunten sluiten goed aan op de thema's van het klimaatakkoord VNG en het Rijk.

1. Fairtrade
2. Participatie
3. Leefomgeving
4. Energie en klimaat
5. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
6. Samenwerken

Bewustwording

Bewustwording is belangrijk om duurzaamheid tot een thema te maken dat ieders interesse wekt, maar bewustwording is slechts 10% van de aanpak om duurzaamheid als gemeengoed te maken.

De rest wordt bereikt door beïnvloeding. Mensen zeggen dat ze wel duurzamer willen zijn, maar hoever gaan ze daarin? De gemeente Dronten heeft dus een taak om medewerkers, inwoners en bedrijfsleven te motiveren.

1. Fairtrade: 'ondersteunen van eerlijke handel'

De gemeente Dronten werd in 2011 Fairtrade gemeente. De gemeente faciliteert een werkgroep Fairtrade die bestaat uit ondernemers en maatschappelijke organisaties. Fairtrade bestrijdt armoede in ontwikkelingslanden die de uitkomst is van onrechtvaardige wereldhandel.

Fairtrade maakt producenten en hun kopers samen verantwoordelijk voor verbetering. Het is bij uitstek een ontwikkelingsmodel, dat armoede en achterstand wil omzetten in vooruitgang en ontwikkeling.

Fairtrade gemeente is een eervolle titel die aangeeft dat een gemeente bijzonder veel aandacht besteedt aan fairtrade, zowel door het gemeentebestuur, winkels/horeca en lokale organisaties/bedrijven.

2. Participatie: de gemeente stimuleert en ondersteunt participatie, diversiteit en samenwerking.

Participatie staat voor 'actieve deelname'. Men kan op vele manieren actief deelnemen en dit is ook op meerdere onderwerpen van toepassing, denk bijvoorbeeld aan burgerparticipatie, inwoners betrekken bij de gemeentelijke politiek, het gemeentelijke bestuur is een afspiegeling van de samenleving, de leidinggevende functies binnen de ambtelijke organisatie zijn ingevuld naar afspiegeling van de samenleving.

Daarom wordt de brede definitie niet als probleem ervaren, maar juist als perspectief. Er wordt een actief jeugdbeleid gevoerd. Op scholen loopt een lesprogramma gericht op klimaat en energie.

3. Leefomgeving: de gemeente stimuleert duurzaam vervoer, wonen en beheer.

De leefomgeving heeft vele functies, o.a. wonen, werken, recreëren/ontspannen. Op het gebied van wonen kunnen we de stimulerende en inspirerende rol spelen van de overheid die oog heeft voor de kansen die op dit moment voor het oprapen liggen, zoals onder meer zijn energie neutrale wijken, groene leefomgevingen en een combinatie van wonen en (thuis)werken.

Een belangrijke partner in de al gebouwde omgeving is woningcorporatie OFW die al geruime tijd aantoonbaar oog heeft voor een meer duurzame samenleving.

De focus ligt op het vlak van wonen vooral op het energie-efficiënter maken van de bestaande gebouwen. Op deze manier worden bewoners grotendeels gevrijwaard van de toekomstige stijging van de energielasten.

Uiteraard speelt niet alleen de bebouwde omgeving een rol in het duurzaamheidsbeleid. Ook het landschap kan een belangrijke bijdrage leveren in het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen. Vooral door het creëren van klimaat- en energielandschappen.

Tot slot wordt het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid ook verankerd in ruimtelijke plannen.

De structuurvisie biedt in het kader van ruimtelijke ordening en klimaat mogelijkheden om invulling te geven aan begrippen als cradle to cradle en CO₂-neutraal. Welke ruimte vragende energieconcepten willen we ruimte bieden? In het verleden is het windmolenbeleid hiervan een goed voorbeeld geweest.

4. Energie en Klimaat: de gemeente heeft ambities wat betreft het klimaat en energiebesparing.

Energie en klimaat zijn twee begrippen die nauw aan elkaar verbonden zijn en het een heeft veel invloed op de ander. Om meer rekening te houden met de toekomst van het klimaat en dus de planeet is het belangrijk om ambitie te hebben ten aanzien van klimaatneutraliteit.

Met klimaatneutraal of CO₂ neutraal wordt bedoeld dat er geen CO₂ (broeikasgas verbonden met fossiel energieverbruik) meer wordt uitgestoten.

Dronten is sinds 2007 CO₂-neutraal, omdat in Dronten evenveel duurzame energie wordt opgewekt als dat er door bedrijven en huishoudens wordt gebruikt aan elektriciteit en gas. Dronten wordt klimaatneutraal wanneer de opwekking van duurzame energie dusdanig groot is dat het daarnaast ook het gebruik van energie door transport van inwoners en goederen overstijgt.

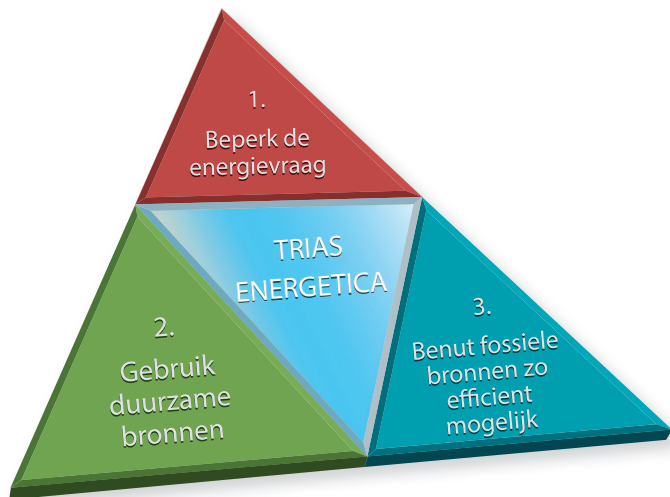
Een goede leefomgeving is gebaat bij een zo laag mogelijke CO₂ emissie. Ons klimaat speelt immers een belangrijke rol in hoe wij de leefbaarheid van onze omgeving ervaren.

In de woningbouw en utiliteitsbouw valt zowel in de bestaande bouw als in de nieuwbouw een grote energiebesparing en ook reductie CO₂ te behalen.

Daarin dragen bij:

- Beperking van de energievraag
Maatregelen die de energievraag verminderen, zoals het isoleren van woningen.
- Benutting van duurzame energiebronnen.
Bijvoorbeeld benutting van actieve- en passieve zonne-energie, wind en aardwarmte
- Het gebruik van efficiënte technieken
Bijvoorbeeld benutting van te benutting van restwarmte.

Deze drie elementen worden de “Trias Energetica” genoemd. Deze “Trias Energetica” vormt een belangrijk uitgangspunt om zowel in de woningbouw als in de utiliteitsbouw tot energiebesparing en reductie van CO2 te komen.

Op basis van klimaatbeleidsplan wordt in een 2012 nulmeting uitgevoerd. Deze gegevens zijn input voor het specifiek bepalen van de termijn voor het behalen van een klimaatneutraal Dronten.

5. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Onder de noemer MVO is in Dronten, en bij de overheid in het algemeen, veel te halen door duurzaam in te kopen vanwege de immense inkoopkracht die de overheid heeft. Jaarlijks wordt, landelijk, 40 miljard euro uitgegeven.

Vanaf 2010 zijn in alle aanbestedingen naast kwaliteits- ook duurzaamheidseisen en wensen opgenomen. Hierdoor geeft de overheid MVO een stevige impuls en wordt de voorbeeldfunctie voor de markt gegeven. Bijkomend voordeel is dat duurzame inkoop door de overheid concurrentievoordeel voor duurzame bedrijven oplevert. Dronten doet hierin volop mee.

l Pet

6. Samenwerken

Duurzaam Dronten realiseren we niet alleen. Dat doen we 'samen' met provincie, ondernemers, inwoners, maatschappelijke instellingen, woningcorporaties, scholen, etc. Met de intentie om het gedachtegoed over duurzaamheid en fairtrade in/ aan te vullen en te zorgen voor verinnerlijking binnen de gemeentelijke organisatie en de Dronter gemeenschap en aan te sluiten bij goede initiatieven.

Dronten geeft toekomst de Ruimte

Door duurzaamheid strategisch te plannen wordt het mogelijk om de missie van duurzaamheid te formuleren binnen de missie van de gemeentelijke organisatie en kan het een bijdrage leveren aan de toekomst van Dronten als samenleving.

Dronten creëert een mooi, economisch gezonde en prettige werk- en leefomgeving. Het gemeentebestuur van Dronten heeft gekozen voor de missie: 'Ruimte maken voor de toekomst'. Ruimte in geestelijk en in mentaal opzicht, ruimte om anders te denken, ruimte om te veranderen. En ook in meer letterlijke zin: Dronten heeft ruimte om gewenste veranderingen te kunnen realiseren.

Inwoners stimuleren

Duurzaamheid is voor de gemeente Dronten dus een belangrijk thema. Door het goede voorbeeld te geven hoopt zij dat ook de inwoners van de gemeente Dronten duurzame initiatieven nemen.

Deze initiatieven worden door de gemeente aangemoedigd en ondersteund. Zo heeft de gemeente bijvoorbeeld de klimaatstraatverkiezing ondersteund. Daarnaast zijn er tot en met 2016 ook duurzaamheidsleningen voor particuliere woningbezitters. Deze lening (met een lage rente) kan gebruikt worden voor het uitvoeren van energiebesparende en/of energie opwekkende maatregelen aan de eigen woning. Op deze manier wil de gemeente Dronten samen met haar inwoners streven naar een duurzame samenleving.

Onder duurzaamheid verstaan we ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.

Definitie Duurzame ontwikkeling van VN-commissie Brundtland (1987).

Duurzaam Dronten

In samenwerking met ondernemers, maatschappelijke organisaties en belangstellenden werkt de gemeente Dronten aan een duurzame samenleving. De gemeenteraad van Dronten heeft zich in het voorjaar van 2012 uitgesproken over de voorgenomen beleidsvisie 'Duurzaam Dronten'. Daarmee heeft de gemeente kaders gesteld waarmee verder invulling wordt gegeven aan de verworven titels Millenniumgemeente en Fairtradegemeente.

Deze uitgave geeft de zes hoofdlijnen weer van de beleidsvisie 'Duurzaam Dronten, naar een duurzame toekomst 2011-2016'. De vraag die daarin centraal staat is: 'Welke bijdrage kunnen wij als gemeente leveren om mondiale problemen te helpen oplossen?'

gemeente
dronten

FAIRTRADE
GEMEENTE

